

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**САДОВО-ПАРКОВИЙ
ЛАНДШАФТ І ДЕКОРАТИВНЕ
ФІТОРИЗНОМАНІТТЯ
ОЧИМА ДОСЛІДНИКІВ**

КИЇВ - БІЛА ЦЕРКВА

12 листопада 2020 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО
І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

**ДЕРЖАВНИЙ ДЕНДРОЛОГІЧНИЙ ПАРК «ОЛЕКСАНДРІЯ»
НАН УКРАЇНИ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«САДОВО-ПАРКОВИЙ ЛАНДШАФТ І ДЕКОРАТИВНЕ
ФІТОРІЗНОМАНІТТЯ ОЧИМА ДОСЛІДНИКІВ»**

(12 листопада 2020 року)

КИЇВ – 2020

Міжнародна науково-практична конференція «Садово-парковий ландшафт і декоративне фіторізноманіття очима дослідників».

Рекомендовано до друку науково-технічною радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 15 від 11 листопада 2020 р.)

Відповідальний за випуск:

завідувач кафедри ландшафтної архітектури та фітодизайну,
доктор біологічних наук, професор О. В. Колесніченко

© Національний університет біоресурсів
і природокористування України,

ННІ лісового і садово-паркового господарства,

НДІ лісівництва та декоративного садівництва, 2020

УДК 581.91: 712.253 (476.7)

ВИДОВЕ РІЗНОМАНІТТЯ ДЕРЕВНИХ РОСЛИН СТАРОВИННОГО ПАРКУ «МАНЬКОВИЧСЬКИЙ»

Н. О. Чигрин, к.б.н., доцент

В. Г. Блох, асистент

*Поліський державний університет,
м. Пінськ, Білорусь*

Озеленення історичних парків, які є зразками садово-паркового мистецтва, ґрунтувалося на використанні не тільки аборигенних, але й екзотичних видів рослин. Без належного догляду території таких об'єктів втрачають початково задуманий вигляд, а інтродуценти, що виконують роль акцентів у насадженнях – свою декоративність і випадають. Тому детальне вивчення дендрофлори старовинних парків і розробка заходів з її збереження є актуальним питанням.

Згідно постанови Міністерства природних ресурсів та охорони навколишнього середовища Республіки Білорусь від 16.07.2007 №72 парк «Маньковичський» – ботанічна пам'ятка природи республіканського значення (БППРЗ). Розміщений на південно-східній околиці м. Столін, на терасі біля каналу «Копанець», що розташований в старому руслі р. Горинь, площа 24 га. Кордони БППРЗ: на півночі – по автомобільній дорозі Житковичі – Давид-Городок – кордон з Україною; на сході – по вулиці Терешкової; на півдні – по краю крутого схилу над лугом; на заході – уздовж стіни адміністративної будівлі виробничої ділянки комунального унітарного виробничого підприємства «Маньковичі». На території парку нині існують дві споруди: краєзнавчий музей та музична школа.

Мета досліджень – вивчення видового складу та стану деревних рослин на території БППРЗ «Маньковичський». За результатами польових робіт жовтня місяця 2020 р. враховувалися деревні рослини діаметром стовбура від 200 мм і більше.

Таксономічний аналіз показав, що 1133 обстежених екземплярів відносяться до 32 видів 21 роду 13 родин та 2 відділів. Відмічено 13 видів інтродуцентів, що становлять 37,3% від загальної кількості. У систематичній структурі переважають представники відділу Magnoliophyta, що включає 25 видів. Відділ Pinophyta представлений родинami *Pinaceae*, 4 родами та 7 видами. Найбільш численні за видовим складом є родини *Pinaceae* та *Rosaceae* – по 4 і 3 родів відповідно. Родини *Betulaceae*, *Corylaceae* та *Fagaceae* представлені двома родами, інші 8 включають по одному. Основний фонд деревних насаджень парку складають: *Robinia pseudoacacia* L. (22,9%), *Acer platanoides* L. (21,7%), *Tilia cordata* Mill. (7,1%), *Picea abies* L. (3,0%), *Acer pseudoplatanus* L. (6,0 %). За результатами оцінки санітарного стану дендрофлори, середньозважена категорія обстежених рослин склала 1,93. Дерев першої категорії без ознак ослаблення 41,8%, при чому найбільш широко представлені *Robinia pseudoacacia* L. (30,6 %) та *Acer platanoides* L. (26,2 %); дерев другої категорії з ослабленим станом 32,9%, серед яких також переважають *Robinia pseudoacacia* L. (20,9 %) та *Acer platanoides*

L. (20,4 %); сильно ослаблених і всихаючих – 18,5% і 4,3% відповідно; сухостою поточного року 2,3%; сухостою минулих років – 0,2%.

В ході оцінки видового різноманіття відзначено, що деревні рослини БППРЗ «Маньковичський» представлені 32 видами, серед яких 13 є інтродуцентами. Найбільш численні за видовим складом є родини *Pinaceae* і *Rosaceae*. Основний фонд деревних насаджень парку складають: *Robinia pseudoacacia* L. (22,9%), *Acer platanoides* L. (21,7%), *Tilia cordata* Mill. (7,1%), *Picea abies* L. (3,0%), *Acer pseudoplatanus* L. (6,0%).

Враховуючи вище зазначене, вважаємо за необхідне: 1) провести видалення сухостою поточного року (*Picea abies* L., *Betula pendula* Roth., *Pinus strobus* L., *Acer platanoides* L., *Fraxinus excelsior* L., *Robinia pseudoacacia* L., *Quercus robur* L., *Populus tremula* L., *Ulmus laevis* L., *Acer pseudoplatanus* L., *Populus simonii* Carriere) в загальній кількості 26 екземплярів та сухостою минулих років (*Pinus sylvestris* L., *Fraxinus excelsior* L.) по одному екземпляру кожного виду; 2) провести вибірково-санітарні та рубки догляду.

ЗМІСТ

ФЕНОМЕН САДОВО-ПАРКОВОГО ЛАНДШАФТУ

Б. І. Жураківський, А. А. Дзиба ЗЕЛЕНІ ЗОНИ КИТАЮ.....	10
Н. В. Крисан, О. В. Колесніченко СУЧАСНИЙ СТАН ТА РОЛЬ БОТАНІЧНОЇ ІЛЮСТРАЦІЇ У ПІЗНАННІ РОСЛИННОГО СВІТУ.....	11
Н. Б. Новачок, О. В. Колесніченко СИНТЕЗ АНАМОРФНОГО ТА САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВ.....	12
С. М. Поліщук ПРОБЛЕМИ СИСТЕМИ ОЗЕЛЕНЕННЯ С.М.Т. ЛИСЯНКА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	13

ТЕХНОЛОГІЇ ПРОЕКТУВАННЯ, СТВОРЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ САДОВО- ПАРКОВИХ ЛАНДШАФТІВ І ФІТОКОМПОЗИЦІЙ

Є. В. Андрюшина ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СТИЛЮ ХАЙ-ТЕК В ДИЗАЙНІ СЕРЕДОВИЩА.....	14
Д. В. Буц ПРОЕКТНІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО РЕКОНСТРУКЦІЇ ПАРКУ «ДЕСНЯНСЬКИЙ» В МІСТІ КИЄВІ.....	15
М. С. Ворощук СУЧАСНИЙ СТАН НАСАДЖЕНЬ ЗАГАЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ ОБОЛОНСЬКОГО РАЙОНУ М. КИЄВА.....	16
Д. І. Берегова-Котляш, О. А. Суханова МЕМОРІАЛЬНИЙ ОБ'ЄКТ ЯК ОСЕРЕДОК ПАМ'ЯТІ ПРО ЗАГИБЛИХ (НА ПРИКЛАДІ СКВЕРУ В М. ДУБРОВИЦЯ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	17
А. В. Безушко ЛАНДШАФТНО-ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ ЛІСОПАРКУ «МІРЩИНА» В М. СЕРЕДИНА-БУДА СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	18
В. С. Борідченко ФОРМУВАЛЬНА ОБРІЗКА ВУЛИЧНИХ НАСАДЖЕНЬ: ПОЗИТИВНІ СТОРОНИ ТА НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ.....	20
О. С. Волощенко АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ ТА ВИКОРИСТАННЯ РОСЛИН РОДИНИ РАЕОНІА L. В КОМПОЗИЦІЇ ВИСТАВКОВОЇ ЕКСПОЗИЦІЇ «ДОБРОПАРК»....	21
Н. М. Дойко ВІДНОВЛЕННЯ ІСТОРИЧНИХ ЛАНДШАФТІВ ДЕНДРОПАРКУ «ОЛЕКСАНДРІЯ» НАН УКРАЇНИ.....	22
Є. О. Карпенко ПЕРЕДПРОЕКТНИЙ АНАЛІЗ ТЕРИТОРІЇ ПАРКУ «ПРОТАСІВ ЯР», М. КИЇВ.....	23
Є. С. Кузьменко ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ ПАРКУ «РОДИННИЙ» У М. БУЧА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	24

А. І. Кушнір, О. А. Суханова НЕОБХІДНІСТЬ ЗБЕРЕЖЕННЯ ВІКОВИХ ІСТОРИЧНИХ ДЕРЕВ У ЛАНДШАФТНОМУ ЗАКАЗНИКУ «ХУТІР ЧУБИНСЬКОГО» НА КИЇВЩИНІ...	25
Г. Б. Лукашук, Г. В. Шадей ЛАНДШАФТНО-ПРОСТОРОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ПАРКУ БОЗДОШ, МІСТО УЖГОРОД.....	26
В. П. Маклюк ПЕРЕДПРОЕКТНИЙ АНАЛІЗ ТЕРИТОРІЇ ГОРОДНЯНСЬКОГО ПАРКУ КУЛЬТУРИ ТА ВІДПОЧИНКУ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	27
С. Г. Максюк ПЕРЕДУМОВИ ОБЛАШТУВАННЯ САДУ НА ДАХУ ГОРОДИЩЕНСЬКОГО РАЙОННОГО ПАЛАЦУ КУЛЬТУРИ ІМ. С.С. ГУЛАКА-АРТЕМОВСЬКОГО	28
І. Л. Мордатенко, В. М. Миронов ВИДИ РОДУ <i>JUGLANS</i> L. ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ СХИЛІВ.....	29
А. П. Морозько ПРОТЕКТОРНІ ФУНКЦІЇ <i>HEDERA HELIX</i> L. В УМОВАХ УРБАНІЗОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	30
А. І. Підлісна, О. А. Суханова СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ОБЛАШТУВАННІ ОФІСНИХ ЦЕНТРІВ.....	32
Н. Е. Ружицька АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЙ ОБ'ЄКТІВ НЕРУХОМОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ, М. КИЇВ.....	33
О. А. Чумак, О. А. Суханова СУЧАСНЕ ОБЛАШТУВАННЯ МІСЦЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ МАСОВИХ ЗАХОДІВ.....	34

ДЕКОРАТИВНЕ ФІТОРІЗНОМАНІТТЯ У КОНТЕКСТІ ЕКОЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ

О. Р. Бабин ОСОБЛИВОСТІ ГЕНЕРАТИВНОГО ТА ВЕГЕТАТИВНОГО РОЗМНОЖЕННЯ РОСЛИН РОДУ <i>CERCIS</i> L.....	35
О. Є. Галевич ДО ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ КАРЛИКОВИХ ФОРМ РОСЛИН В ОЗЕЛЕНЕННІ ПОКРІВЕЛЬ МІСТА ЛЬВОВА.....	36
С. М. Голуб, В. О. Голуб, ПОШИРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ <i>RHUS TYRHINA</i> В ОЗЕЛЕНЕННІ МІСТА ЛУЦЬКА.....	38
А. А. Дерій ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ДЕКОРАТИВНИХ РОЗСАДНИКІВ В УМОВАХ ПІВНІЧНОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	39
А. А. Дзиба ДЕНДРОФЛОРА БОТАНІКО-ГЕОГРАФІЧНИХ ДІЛЯНОК «ЯПОНІЯ», «КИТАЙ» БЕРЕЗНІВСЬКОГО ДЕНДРОЛОГІЧНОГО ПАРКУ.....	41
А. А. Дзиба, Д. Є. Демченко ВИДОВЕ ТА СОРТОВЕ РІЗНОМАНІТТЯ РОДУ ГВОЗДИКА.....	42
А. А. Дзиба, В. В. Лук'янчук ВИКОРИСТАННЯ РОТИКІВ САДОВИХ У САДОВО-ПАРКОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	43

<i>А. А. Дзиба, Є. О. Кременецька, Л. О. Ковальчук</i> ФІТОКАРТИНИ ЯК ВИД ВЕРТИКАЛЬНОГО ОЗЕЛЕНЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ.....	44
<i>А. А. Дзиба, М. В. Остап'юк</i> ВИДИ ТА СОРТИ ТРАВ'ЯНИХ РОСЛИН ДЛЯ СТВОРЕННЯ АЛЬПІЙСЬКИХ САДІВ.....	45
<i>Л. П. Казімірова</i> ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ДЕКОРАТИВНОГО ФІТОРІЗНОМАНІТТЯ ТРАВ'ЯНИХ РОСЛИН ПОДІЛЬСЬКОЇ ДІБРОВИ У ЛАНДШАФТНОМУ ДИЗАЙНІ.....	46
<i>О. А. Карпенко, І. О. Сидоренко</i> АСПЕКТИ ОЦІНКИ ДЕКОРАТИВНИХ ЯКОСТЕЙ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ <i>RETUNIA</i> JUSS. В УМОВАХ ЖИТОМИРСЬКОГО ПОЛІССЯ.....	47
<i>О. М. Клименко, О. П. Герасимчук, В. С. Пуць</i> РЕКРЕАЦІЙНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЛІСІВ ВОЛИНІ В КОНТЕКСТІ ЕКОЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ.....	50
<i>Н. П. Ковальчук</i> ФІТОРІЗНОМАНІТТЯ САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА ВОЛИНІ.....	51
<i>О. Г. Кривенко</i> НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОЗЕЛЕНЕННЯ ДАХІВ.....	52
<i>М. П. Курницька, А. В. Загорулько</i> КОНЦЕПЦІЯ ФОРМУВАННЯ ЗУПИНКОВИХ БІОКОМПЛЕКСІВ.....	53
<i>А. К. Олещинська, А. А. Дзиба</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМ ГІДРОПОНІКИ В ТЕПЛИЧНИХ КОМПЛЕКСАХ.....	54
<i>В. М. Романь</i> ВИДОВЕ РІЗНОМАНІТТЯ ДЕРЕВНИХ НАСАДЖЕНЬ МАЛИХ МІСТ КИЇВЩИНИ.....	55
<i>О. А. Снарівкіна</i> ВИКОРИСТАННЯ РОДУ <i>ARISTOLOCHIA</i> L. В ОЗЕЛЕНЕННІ.....	56
<i>М. І. Сорока</i> ФІТОРІЗНОМАНІТТЯ РЕГІОНУ РОЗТОЧЧЯ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ УРБАНОФЛОРИ МІСТА ЛЬВОВА.....	57
<i>К. В. Тягній</i> ВИДОВЕ ТА СОРТОВЕ РІЗНОМАНІТТЯ РОДУ <i>HEUCHERA</i> L. ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ.....	58
<i>К. В. Тягній</i> ПРИЙОМИ ТА ЕЛЕМЕНТИ ФІТОДИЗАЙНУ ПРИ ОЗЕЛЕНЕННІ ЦЕНТРІВ КОВОРКІНГУ.....	59
<i>Р. М. Федько</i> ІНТРОДУКЦІЯ СУБТРОПІЧНИХ ПЛОДОВИХ КУЛЬТУР У ЛІСОСТЕПОВУ ЗОНУ УКРАЇНИ.....	60
<i>А. О. Хоменко</i> ПРЕДСТАВНИКИ РОДУ АСТИЛЬБА ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У НАСАДЖЕННЯХ РІЗНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	61
<i>М. М. Цибуля, Б. Є. Якубенко</i> ФІТОДИЗАЙНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ФЛОРИ НПП «МАЛЕ ПОЛІССЯ»	62

Н. О. Чигрин, В. Г. Блох

ВИДОВЕ РІЗНОМАНІТТЯ ДЕРЕВНИХ РОСЛИН СТАРОВИННОГО ПАРКУ
«МАНЬКОВИЧСЬКИЙ»..... **63**

М. Б. Штерн

ВИКОРИСТАННЯ ВИДІВ ТА СОРТІВ РОДУ *FRITTLARIA* L. В РІЗНИХ ТИПАХ
КВІТНИКІВ..... **64**